

علوم و فنون ادبی

۱- نام صاحب چند اثر مقابل آن نادرست آمده است؟

«آتش خاموش (سیمین دانشور) - تنگسیر (صادق هدایت) - بره گمشده راعی (امین فقیری) - طوفان در پرانتز (سلیمان هراتی) - ضیافت (سید مهدی شجاعی) - ظهور (محمد رضا سرشار) - دلاویز تر از سبز (علی مودنی) - مدار صفر درجه (احمد محمود) - آیینه های دردار (هوشنگ گلشیری) - شمس و طغرا (محمد باقر میرزا خسروی)»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) سه (۴) شش

۲- چند مورد از گزاره های زیر درباره شعر دوره انقلاب اسلامی درست نیست؟

- (۱) - گرایش به خیال بندی شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.
- در شعر سنتی این دوره تقلید از سبک عراقی و هندی و تمایل به آن ها زیاد است.
- به تدریج با الهام گرفتن از فرهنگ اسلامی، تمثیل و نماد در ادبیات این دوره راه پیدا کرد.
- در شعر این دوره گرایش به شیوه نیمایی به ویژه در میان جوانان و انقلابیون تا حدودی رونق گرفت و قالب های قصیده و غزل از رونق افتاد.
- آشنایی زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیب های بدیع و بی سابقه یکی از مشخصه های شعر این دوره است.

(۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) چهار

۳- کدام یک از اشعار زیر سروده شاعر معرفی شده است؟

«مبدع ترجمه منظوم است و به جهت جایگاه خانوادگی در ردیف شاعران آزادی خواه قرار نمی گیرد.»

- (۱) هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم
 - (۲) داد معشوقه به عاشق پیغام
 - (۳) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
 - (۴) به نام خداوند بینش نگار
- جهان و هر چه در او جز به کام خویش ندیدم
که کند مادر تو با من جنگ
دست خود ز جان شستم از برای آزادی
خرد آفرین، آفرینش نگار

۴- چند مورد از موارد زیر از ویژگی های ادبی شعر و نثر دوره معاصر است؟

- (الف) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است.
- (ب) واحد شعر بیش تر بند است نه بیت.
- (ج) انتخاب وزن، متناسب با لحن طبیعی گفتار و زبان است.
- (د) گونه های نثر فنی و مصنوع جایگاهی ندارند.

(۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴) یک

۵- از میان مجموعه آثار زیر چند مجموعه منظوم است؟

«خداوندنامه - ظهر روز دهم - تاریخ تطوّر نظم فارسی - ایده آل - شمس و طغرا - چرند و پرند - امثال و حکم - حیدر بابایه سلام - طوفان در پرانتز - آیینه های دردار»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۶- کدام یک از گزینه های زیر راجع به ادوار شعر معاصر نادرست است؟

- (۱) تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران و رواج شعر نو در کنار شعر سنتی (دوره سوم)
- (۲) چاپ شدن اشعار نیما و دیگر نوگرایان در برخی نشریات مانند روزگار نو و سخن (دوره دوم)
- (۳) جدال بر سر شعر کهنه و نو و درخشش نیما (دوره اول)
- (۴) مضمون اجتماعی اشعار و دست یافتن بیش از پیش شعرا به جوهر شعر (دوره چهارم)

۷- کدام موارد زیر از ویژگی‌های ادبی نثر دوره مشروطه است؟

- (الف) سادگی و روانی و گزارشی شدن نثر
- (ب) به کار بردن اصطلاحات موسیقی عامیانه
- (ج) کم رنگ شدن صنایع ادبی در نثر
- (د) کنار گذاشتن و رهایی از قید و بند نثر مصنوع و فنی
- (هـ) توجه زیاد به درستی جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی

(۱) الف - ب - هـ (۲) ب - ج - د (۳) ج - د - هـ (۴) الف - د - ج

۸- شاعران و نویسندگان همه گزینه‌ها زمینه پیدایش ادبیات مشروطه را فراهم کردند به جز

- (۱) ملک‌الشعراى بهار - سید اشرف‌الدین گیلانی
- (۲) فتحعلی‌خان صبای کاشانی - قآنی شیرازی
- (۳) میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده - ملک‌الشعراى بهار
- (۴) میرزا آقاخان کرمانی - عبدالرحیم طالبوف

۹- عبارت زیر را واژه‌های کدام گزینه به درستی کامل می‌کند؟

«شعر در دوره بیداری عمومیت یافت و به عنوان زبان برنده نهضت در اختیار روزنامه‌ها قرار گرفت و گروهی مانند و به زبان ساده و صمیمی کوچه بازار روی آوردند و گروهی مانند و با آگاهی از سنت‌های ادبی به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماندند.»

- (۱) ادیب‌الممالک فراهانی - سید اشرف‌الدین گیلانی - ملک‌الشعراى بهار - عارف قزوینی
- (۲) ملک‌الشعراى بهار - سید اشرف‌الدین گیلانی - قائم مقام فراهانی - علی اکبر دهخدا
- (۳) سید اشرف‌الدین گیلانی - قائم مقام فراهانی - عارف قزوینی - میرزاده عشقی
- (۴) سید اشرف‌الدین گیلانی - عارف قزوینی - ملک‌الشعراى بهار - ادیب‌الممالک فراهانی

۱۰- مفهوم کدام بیت از مفاهیم ادبیات بیداری «مشروطه» نیست؟

- (۱) جنگ ننگ است در شریعت من
- (۲) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم
- (۳) به نام خداوند بینش نگار
- (۴) از خون جوانان وطن لاله دمیده
- (۱) جز پی پاس دین و حفظ وطن
- (۲) خاک وطن چو رفت چه خاکی بر سر کنم؟
- (۳) خرد آفرین، آفرینش نگار
- (۴) از ماتم سرو قدشان سرو خمیده

۱۱- در کدام مصراع رکن ابتدایی و انتهایی اختیار وزنی دارد؟

- (۱) دل من تاب سر زلف تو دارد آری
- (۲) هر که دل پیش دلبری دارد
- (۳) دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را
- (۴) آخر نه دل به دل رود انصاف من بده

۱۲- کدام مصراع‌ها به ترتیب در بحر «رمل» و «هزج» سروده شده‌اند؟

- (۱) نشئه دیدار ساقی رونق مستی شکست - همی ریخت آب و همی خست روی
- (۲) دل در طلب خنده خونین تو خون شد - رخ شاه کاووس پر شرم دید
- (۳) نیندازد به خاک آن را که عشق از خاک بردارد - لاله‌ای بی داغ از دل برنیاید
- (۴) ناقصان را ببیدل آسان نیست تعلیم کمال - به بوی گل ز خواب بی‌خودی بیدار شد بلبل

۱۳- پایه‌های آوایی کدام مصرع‌ها را می‌توان به دو شکل جدا کرد؟

الف) تارنج تحمل نکنی گنج نبینی

ب) دل من نه مرد آن است که با غمش برآید

ج) به زبان چرب ای جان بنواز جان ما را

د) صد میکده خون بیش کشیده است لب من

هـ) تا ز تو رنگی ندید دل من ز جهان برنخورد

۱) ب - ج ۲) الف - د ۳) ج - ه ۴) د - ه

۱۴- در کدام بیت اختیار زبانی «حذف همزه» بیش از دو بار دیده می‌شود؟

۱) خیز و جهدی کن چو حافظ تا مگر خویش‌تن در پشای معشوق افکنی

۲) ملامت گوی بی‌حاصل ترنج از دست نشناسد در آن محضر که چون یوسف جمال از پرده بنمایی

۳) شاه فرومانند از جمال محمد سرو نباشد به اعتدال محمد

۴) تا خیل غمت خیمه زد اندر دل تنگم از تنگ‌دلی با در و دیوار به جنگم

۱۵- در کدام بیت هر دو اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت دیده می‌شود؟

۱) نگاه داشت غزالی دل مرا به نگاهش که آهوی ختن آمد به سیر چشم سیاهش

۲) چو او را بدیدند برخاست غو که آمد ز آتش برون شاه نو

۳) از خسیسان چاره نبود مردم بگزیده را می‌شود گاهی به برگ کاه حاجت، دیده را

۴) ابله‌ی دید اشتری به چرا گفت نقشست همه کژ است چرا؟

۱۶- وزن کدام قطعه شعر متفاوت است؟

۱) شب خرداد به آرامی یک مرثیه از روی سر ثانیه‌ها می‌گذرد / و نسیمی خنک از حاشیه سبز پتو خواب مرا می‌روبد / بوی هجرت می‌آید / بالش من پر آواز پر چلچله‌هاست ...

۲) می‌تراود مهتاب می‌درخشد شب‌تاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک ...

۳) تو را من چشم در راهم / شباهنگام که می‌گیرند در شاخ تلاجن سایه‌ها رنگ سیاهی / وزان دلخستگانت راست اندوهی فراهم

۴) قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در بیشه عشق / قهرمانان را بیدار کند

۱۷- در کدام ابیات اختیار وزنی ابدال دیده می‌شود؟

الف) دلبر که جان فرسود از او کام دلم نگشود از او نو مید نتوان بود از او باشد که دل‌داری کند

ب) ز شور عشق تو در کام جان خسته من جواب تلخ تو شیرین‌تر از شکر می‌گشت

ج) چو بر ولایت دل دست یافت لشکر عشق به دست باش که هر بامداد یغمایی است

د) شمع جهان دوش نبود نور تو در حلقه ما راست بگو شمع رخت دوش کجا بود کجا

۱) الف - ب ۲) ب - ج ۳) ج - د ۴) الف - د

۱۸- نام بحر کدام گزینه نادرست است؟

۱) تا کجا می‌آزمایی ای خدا این سرزمین را کودکان از خواب این افسانه بیداری ندارند

(رمل مثنی‌سالم)

۲) از شاه بی آغاز من پران شدم چون باز من تا جغد طوطی‌خوار را در دیر ویران بشکنم

(رجز مثنی‌سالم)

۳) خدا با تو دانی که بر ما چه آید خدا با تو دانی که ما را چه می‌شد

(مقارب مسدس محذوف)

۴) خداوند خدا شوم را روز گردان چو روزم بر جهان پیروز گردان

(هزج مثنی‌محذوف)

(الف) بس که حرف حق کسی در دهر نتواند شنید گیرد اول در اذان گفتن مؤذن گوش را

(حسن تعلیل)

(ب) مرا کیفیت چشم تو کافی است ریاضت کش به بادامی بسازد

(اسلوب معادله)

(ج) تا ز تو رنگی ندید دل ز جهان برنخورد تا ز تو بویی نیافت دل ز جهان برنخاست

(حسن آمیزی)

(د) نیندازد به خاک آن را که عشق از خاک بردارد سر منصور هیهات است از آغوش دار افتد

(اسلوب معادله)

(هـ) تا چشم تو ریخت خون عشاق زلف تو گرفت رنگ ماتم

(حسن آمیزی)

(و) گل مگر لافی زد از خوبی کنون پیش رخت عذرخواه از صد زبان زان شرمساری می‌رسد

(حسن تعلیل)

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۲۰- در ابیات زیر به ترتیب کدام آرایه‌های ادبی دیده می‌شود؟

(الف) شور شیرین تو را لازم که بعد از قرن‌ها

(ب) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ

(ج) عرضه کردم دو جهان بر دل کارافتاده

(د) باران همه بر جای عرق می‌چکد از ابر

(۱) ایهام تناسب - متناقض نما - ایهام - اسلوب معادله

(۲) تلمیح - متناقض نما - تضاد - حسن آمیزی

(۳) ایهام تناسب - تلمیح - ایهام - حسن تعلیل

(۴) تلمیح - تضمین - تضاد - اسلوب معادله

۲۱- آرایه‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«حسن آمیزی - پارادوکس - تلمیح - ایهام تناسب - اسلوب معادله»

(الف) چو مرده زنده شوم گر به خنده آب حیات

(ب) ماه کنعان چو به تلخی به دل چاه کُند جان

(ج) زلف کافر به رخس راهنمون شد ما را

(د) جان محال است که در جسم بود فارغ بال

(هـ) شور فرهاد کجا کم شود از پاسخ تلخ

(الف) هـ - ج - الف - ب - د (۲) ب - ج - الف - هـ - د (۳) هـ - الف - د - ب - ج (۳) ب - ج - هـ - الف - د

۲۲- آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) دل چو شد غافل ز حق فرمان‌پذیر تن بود می‌برد هر جا که خواهد اسب، خواب‌آلوده را
(اسلوب معادله - لف و نشر)
- (۲) صد هزاران بلبل خوش‌گو است در باغ وجود گر نباشد چون تو ای سلمان هزاری گو مباش
(اغراق - ایهام تناسب)
- (۳) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکست
(تلمیح - حس آمیزی)
- (۴) صبح سر می‌کشد از پشت درختان خورشید تا تماشا کند این بزم تماشایی را
(حسن تعلیل - مراعات نظیر)

۲۳- کدام بیت فاقد تلمیح و دارای آرایه ایهام است؟

- (۱) قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن موج جزو بدن آب روان می‌باشد
- (۲) سحر به بوی گلستان دمی شدم در باغ که تا چو بلبل بیدل کنم علاج فراق
- (۳) بر دل خود هر که چون فرهاد کوه غم نهاد از سبک دستی بنای عشق را محکم نهاد
- (۴) یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد به وداعی دل غم دیده ما شاد نکرد

۲۴- کدام یک از اشعار زیر می‌تواند متعلق به شاعران دوره معاصر باشد؟

- (۱) آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا بی‌وفا حالا که من افتاده‌ام از پا چرا؟
- (۲) بگفت از سحر کم‌تر گوی با موی که موران را قناعت خوش‌تر از سحر
- (۳) کفر است در طریقت ما کینه داشتن آیین ماست سینه چو آینه داشتن
- (۴) زد به دلم در آتش، عشق بتی که نام او زهره و آفتاب را زهره به آب می‌کند

۲۵- مفهوم کدام بیت با عبارت «فَأَيْنَمَا تُولَوْنَ أَفْتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ» قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) یاز بی‌پرده از در و دیوار در تجلی است یا اولی‌الابصار
- (۲) برای دیدن رویش مگرد گرد جهان که او نشسته چو آینه با تو رویاروست
- (۳) جهان جمله فروغ روی حق دان حق اندر وی ز پیدایی است پنهان
- (۴) به حسن صورت چو بلبل مقید نظمم به جرم حسن چو یوسف اسیر زندانی